

ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ НА ЗАНЯТТЯХ 3 ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

¹Вінницький національний технічний університет

²Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського

Анотація

У статті розглядається проблема формування соціокультурної компетенції на заняттях з іноземної мови, одним із факторів чого є обсяг країнознавчих та лінгвокраїнознавчих знань мовця. Доведено, що формування соціокультурної компетенції у сучасній молоді повинно бути метою викладача іноземних мов.

Ключові слова: соціокультурна компетенція; аутентичний текст; країнознавчі знання; лінгвокраїнознавчі знання.

Abstract

The article considers the problem of socio - cultural competence formation in foreign language classes, one of the factors being the amount of the speaker's country and linguistic knowledge. It has been proved that the formation of socio-cultural competence in modern youth should be the goal of a foreign language teacher.

Key words: socio-cultural competence; authentic text; country knowledge; linguistic knowledge.

Для сучасної людини на тлі поглиблення інтеграції України у міжнародну спільноту зростає необхідність володіння іноземними мовами та їх ефективне застосування у професійній діяльності. Поряд із значущістю рівня сформованості мовних та мовленнєвих умінь і навичок необхідно зазначити також обсяг країнознавчих та лінгвокраїнознавчих знань, як один із важливих факторів успішного володіння іноземною мовою. Саме на основі лінгвокраїнознавчих та країнознавчих знань формується соціокультурна компетенція мовця, тобто «знання усього комплексу форм комунікативної поведінки, менталітету та культури його партнерів із спілкування» [1,64], а також вміння застосовувати ці знання у процесі спілкування.

Формування соціокультурної компетенції у сучасній молоді повинно бути метою викладача іноземних мов.

Найбільш природним шляхом здобуття соціокультурних знань є робота з аутентичними текстами, які, як зазначено в Рекомендаціях Ради Європи [2,93] є центром будь-якого акту мовленнєвого спілкування, зовнішньою предметною ланкою, що поєднує того, хто продукує мовлення з тим, хто його сприймає не залежно від того, чи спілкуються вони безпосередньо або на відстані. Згідно з відповідними чинними вимогами навчальних програм (силабусів), студенти повинні розуміти нескладні автентичні тексти, що стосуються приватної, публічної, професійної сфер спілкування, а також володіти соціокультурною інформацією про країну, мова якої вивчається [3,3]. Отже, тексти для читання та подальшого опрацювання повинні відбиратися таким чином, щоб за своїм змістом вони відтворювали реальні соціальні та міжособистісні відносини, правила поведінки, основну інформацію про культуру та побут, національну самобутність, історію та мистецтво, соціальні відмінності того чи іншого народу народів, мова яких вивчається.

Джерелами аутентичних іншомовних текстів є книги, ілюстровані журнали, газети, підручники, комікси, брошури, листівки, рекламні матеріали, словники, листи, публічні оголошення, інструкції, публічні промови, презентації, спортивні коментарі, випуски новин, публічні дебати, дискусії. [2,93] Переважній більшості підручників з іноземної мови бракує саме автентичних текстів, які б, можливо за допомогою дещо спрощеної лексики та граматичних конструкцій, містили інформацію соціокультурного спрямування. Тому викладач іноземної мови, заради формування у студентів належного рівня соціокультурної свідомості, повинен самостійно добирати автентичні джерела інформації. Газетні статті, об'яви, афіші та реклама, листи чи навіть поезія, мають не лише презентувати автентичний текст, але їх зміст має також відповідати навчально-виховним цілям

певного етапу навчання іноземної мови. Викладач також зобов'язаний створити таку систему вправ, щоб кожен студент мав змогу аналізувати соціокультурні проблемні ситуації через створення соціальних портретів та проєктів, через спілкування та обговорення їх на занятті.

Отже, щоб отримати найбільш адекватну соціокультурну картину життя народу, мова якого вивчається, студенти мають змогу через контакт з носіями мови та культури через автентичний іншомовний текст, який є найбільш достовірним джерелом не лише країнознавчої та лінгвокраїнознавчої інформації, але й іншомовної лексики та граматичних конструкцій.

Список використаної літератури

1. Садохин А. П. Теория и практика межкультурной коммуникации: Учеб. пособие по дисциплине «Культурология» для студ. вузов / Александр Петрович Садохин. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2004. - 271 с.
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С.Ю.Ніколаєва. - К.: ІСНВІТ, 2003.-273 с.
3. Столяренко О. В. Формування у студентів іншомовної прагматичної компетенції як запоруки успішного спілкування іноземною мовою / Столяренко О. В., Столяренко О. В. // XLVII регіональна науково-технічна конференція професорсько-викладацького складу, співробітників та студентів університету з участю працівників науково-дослідних організацій та інженерно-технічних працівників підприємств м. Вінниці та області [Електронне наукове видання матеріалів конференції], м. Вінниця, 2019. – Режим доступу: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2019/index>

Столяренко Оксана Василівна – к.пед.н., доцент кафедри іноземних мов, Вінницький національний технічний університет.

Столяренко Олена Вікторівна – д.пед.н., професор кафедри педагогіки, професійної освіти і управління освітніми закладами, Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського.

Stoliarenko Oksana V. – Candidate of Pedagogic Sciences, Assistant Professor at the Department of Foreign Languages, Vinnytsia National Technical University.

Stoliarenko Olena V. – Doctor of Pedagogy, Professor at the Department of Pedagogy, Professional Education and College Management, Vinnytsia M. Kotsiubynskyi State Pedagogic University.